

БЕОГРАД - На данашњи дан 1869 - основано је Српско пољопривредно друштво с циљем ширења стручних знања међу сељацима, као и популаризације нових сазнања у пољопривреди. Првобитни назив био је: Друштво за пољску привреду. Српско пољопривредно друштво је постојало до 1946. када је укинута.

Данас је понедељак, 11. мај, 131. дан 2026. До краја године има 234 дана.

330 - Константинопољ (садашњи Истанбул, што је буквални превод словенског Цариград) постао је нова престоница Римског царства. Град је неформално назван је по оснивачу цару Константину I Великом.

483 - Рођен је Византијски цар Јустинијан I, познат као Јустинијан Велики, који се прославио кодификацијом римског права, великом градитељском активношћу и освајањима. Тежећи обнови Римског царства на западним, изгубљеним, територијама, тај владар, рођен код Наисуса (Ниш), покорио је 534. Вандале у северној Африци, 555. Остроготе у Италији. Ратовао је и против Персијанаца, који су угрожавали азијске провинције, али није успео да спречи упаде Словена на Балкан. Према његовом налогу, најбољи правници припремили су "Korpus juris civilis", састављен од пречишћених закона римских царева ("Kodeks Iustinianus"), разних правних списа ("Digesta") и извода за школовање правника ("Institutiones"). Тиме је сачувао норме римског права, што је имало изузетан значај за развој правне теорије у Европи. Сазидео је 537. цркву Аја Софија, највећу у Цариграду, коју су после освајања града 1453. Турци претворили у џамију дозиђивањем четири минарета.

1686 - Умро је немачки физичар и проналазач Ото фон Герике, који је први демонстрирао вакуум и приказао чувени експеримент о ваздушном притиску ("магдебуршке полулопте"). Такође је изумео ваздушну пумпу, ваздушну вагу и барометар.

1778 - Умро је енглески државник Вилијам Пит Старији, вођа виговаца, британски премијер од 1756. до 1761. и од 1766. до 1768, чија је агресивна спољна политика преобразила Велику Британију у највећу светску колонијалну силу и Француску готово лишила колонија. Као шеф дипломатије и рата спроводио је политику колонијалне експанзије и покренуо је 1756. Седмогодишњи рат, после којег је Француска 1763. морала Канаду да уступи Британији и да се повуче из Индије.

1852 - На Башчаршији у Сарајеву у пожару је изгорело око 2.000 дућана, од чега чак 1.600 у власништву Срба. Грађани Србије су тада притекли у помоћ "једноплеменој и једнорођеној браћи". Списак дародаваца је сачуван у Архиву Београда.

1896 - Рођен је српски композитор Јосип Штолцер, познат као Јосип Славенски, професор Музичке академије у Београду, који је, тежећи обликовању националног израза, спојио музички фолклор појединих балканских народа с модерном европском музичком техником. Дела: "Балканофонија" за оркестар", "Симфонија Оријента", за хор и оркестар, "Песме моје мајке" за глас и гудачки квартет, четири гудачка квартета, виолински концерт, хорови, соната за виолину и клавир.

1901 - Рођен је српски глумац Виктор Старчић, изузетно надарен за суптилне портрете, продуховљени уметник с дубоким емоционалним и психолошким понирањем у улоге. Остварио је више сјајних улога у филмовима, а неке креације ушле су у антологију српског и југословенског театра, попут Помета у "Дундо Мароју", Хљестакова у "Ревизору", Смрдића у "Родољупцима", Аурела у "Леди", Павлина у "Јегору Буличову", Глумца у "На дну", Лембаха у "Агонији", Дон Занеа у "Глорији".

1904 - Рођен је шпански сликар Салвадор Дали, ексцентрик високог стила, један од највећих сликара 20. века, уметник који је уздрмао темеље сликарства. Прошао је кроз фазе футуризма, кубизма и апстрактног рационализма, да би се приклонио надреализму, увек с цртежом изведеним до перфекције. Сликао је ирационалан и фантастичан свет снова и халуцинација. Тридесетих година је насликао дела која су изазвала шок ("Велики мастурбатор", "Горућа жирафа", "Предосећај грађанског рата"). Радио је и као костимограф и сценограф у филмовима шпанског режисера Луиса Буњуела "Андалужански пас" и "Златно доба". Написао је аутобиографско дело "Тајни живот Салвадора Далија".

1919 - Рођен је Џон Мајкл Хејс, амерички филмски сценариста. Био је номинован за Оскара за филмове "Прозор у двориште" Алфреда Хичкока и за "Градић Пејтон". Хејс је са Хичкоком сарађивао и у филмовима "Дрш'те лопова", "Невоље с Харијем" и "Човек који је сувише знао".

1924 - Рођен је Ентони Хјуиш, британски научник, физичар, радио астроном, добитник Нобелове награде. Дипломирао је на Кембриџу. Нобелову награду добио је 1974, за одлучујућу улогу у открићу пулсара. Био је члан Краљевског друштва (академије наука) од 1968, добитник низа признања, укључујући шест почасних универзитетских диплома. Занимљиво је да је држао да наука и религиозност не само да се не искључују него су комплементарне.

1927 - Умро је француски сликар шпанског порекла Хуан Грис, пионер стила познатог као синтетички кубизам. У почетку је стварао под утицајем земљака Пабла Пикаса, а касније је нашао оригиналан израз на граници апстракције.

1931 - Банкрот "Кредитаншталта", највеће аустријске банке, означио је почетак финансијског колапса у централној Европи.

1933 - Рођен је српски глумац Зоран Радмиловић, непревазиђени мајстор импровизације, који је одушевљавао позоришну публику, често стварајући утисак да је сам - читаво позориште. Глумачку каријеру започео је као студент 1960. у Београдском драмском позоришту а 1964. је прешао у Атеље 212. Омиљен за живота, упамћен је по низу бриљантних улога попут Краља Ибија, Радована III, Тригорина у "Галебу", Лазе Костића у "Санта Мариа делла Салуте". Играо је у бројним филмовима и ТВ серијама.

1940 - Потписан је југословенско-совјетски трговински уговор. У страху од италијанских претњи, Краљевина Југославија тражила је од Совјетског Савеза војну помоћ, авионе, артиљерију, тенкове, гориво. Шеф совјетске дипломатије Вјачеслав Молотов условио је сваку сарадњу успоставом редовних дипломатских односа, што је и учињено 25. јуна 1940.

1943 - Избегличка југословенска влада у Лондону је у Другом светском рату, на инсистирање британске владе, затражила од Драже Михајловића да прекине све

контакте са окупаторима и успостави односе са партизанским покретом.

1949 - Сијам је променио име у Тајланд.

1949 - Израел је примљен у УН.

1953. године Рођен је Ђорђе Балашевић, српски кантаутор, поета, литерата, један од најпопуларнијих музичара негдашње Југославије. Опевао је родни Нови Сад и Војводину. Више десетина његових песама постале су велики хитови. Био је члан група "Жетва" и "Рани мраз", а 1982. започео је соло каријеру. Прославио се 1977. када је објављен сингл "У раздељак те љубим", који се продао у невероватних 180.000 примерака. Победник је сплитског фестивала 1979, песмом "Панонски морнар". Учествовао је у више филмова и тв серија, попут "Поп Ђира и поп Спира", "Војници", "Специјална редакција", "Као рани мраз", као аутор музике, сценариста, глумац. Лично, био је склон друштвеном ангажману, и отворено, и храбро, се изјашњавао као противник званичне политике деведесетих. Књиге: "Три послератна друга", "Додир свиле", "Један од оних живота", "Као рани мраз", "Календар мог детињства". Друге песме: "Прича о Васи Ладачком", "Рингишпил", "Девојка са чардаш ногама", "Свирајте ми јесен стиже дуњо моја", "Не ломите ми багрење", "Неки нови клинци" "Лепа протина кћи", "Прва љубав", "Бадње вече", "Намћор", "Илона", "Ратник паорског срца", "Будимпештански снег", "Песма о једном петлу", "Боза звани Пуб", "Опрости ми Катрин", "Живот је море", "Блуз мутне воде".

1973 - Доњи дом скупштине Савезне Републике Немачке потврдио је споразум о успостављању односа двеју немачких држава, чиме је окончано дугогодишње отворено непријатељство и непризнавање Демократске Републике Немачке као суверене државе.

1988 - Умро је британски дупли агент Харолд Адријан Расел "Ким" Филби, један од најуспешнијих у совјетској обавештајној служби, у коју је ступио као студент у Кембриџу 1934. После рата био је официр за везу између британске и америчке обавештајне службе, што му је омогућило да у периоду "хладног рата" Москви доставља информације од највећег значаја. Кад је готово откривен, нестао је у Бејруту и обрео се 1963. у Москви, где је и умро. Био је "трећи човек" који је омогућио совјетским шпијунима у Великој Британији Гају Барџесу и Доналду Меклину да 1951. побегну у Совјетски Савез. Због изванредних заслуга награђен је највишим совјетским одликовањима.

1992 - Министри иностраних послова земаља Европске заједнице одлучили су да повуку из Београда амбасадоре и да затраже суспензију чланства Савезне Републике Југославије у Организацији за европску безбедност и сарадњу.

1992 - Умро је српски глумац Јован Милићевић, који је живот посветио позоришту и умро у њему током сусрета "Јоаким Вујић" у Крушевцу. Истицао се драмским темпераментом, продорном експресијом и наглашеном способношћу преображаја. Упамћен је по продубљеним креацијама Томаса Мора, Ричарда III, Прометеја, Хамлета, у "Браћи Карамазовима", "Крвавим свадбама".

1996 - Амерички путнички авион ДЦ-9 срушио се у мочвару Еверглејдс у Флориди убрзо по полетању с аеродрома у Мајамију, што није преживео нико од 110 путника и чланова посаде.

1999 - Приликом бомбардовања моста преко Јужне Мораве у Владичином Хану, НАТО авијација је убила ученике гимназије Гордану Николић и Милана Игњатовића. Касетне бомбе, забрањене међународним конвенцијама, усмртиле су у селу Старо Грацко код Липљана Драгану Димић (4) и један старији брачни пар, као и двоје цивила у Нишу.

2000 - Рођењем девојчице којој је дато име Аста, вера на хинду језику, становништво Индије званично је достигло милијарду.

2006 - Умро је амерички боксер Флојд Патерсон, првак света у тешкој категорији. Рођен је 1935. у многочланој породици афроамериканца у Бруклину, веома млад посветио се боксу и 1952. у Хелсинкију, освојио је златну олимпијску медаљу у средњој категорији. Четири године потом постао је најмлађи професионални првак света, савладавши у пет рунди земљака Арчија Мура. У њујоршком Поло-граунду 1959. Патерсон је неочекивано изгубио титулу, пошто га је Швеђанин Ингемар Јохансон у трећој рунди чак седам пута послао на под. Годину дана касније, Патерсон се нокаутом реванширао Јохансону и вратио назив првака света. По мишљењу експерата, била је то једна од најлепших борби у рингу у дотадашњој историји "племенитог спорта".

2006 - Нови статут Каталоније усвојен је у шпанском сенату. Овим документом Каталонији је дата битно шира аутономија у политичком и финансијском погледу. Нови

статут садржи и спорни став у којем се наводи да та регија на североистоку Шпаније "види себе као нацију", што су конзервативни кругови оценили као "почетак краја Шпаније као јединствене државе". Социјалистички Председник владе Шпаније Запатеро, оценио је тим поводом, да нови статут Каталоније отвара пут за "низ сличних мера" у земљи аутономних регија каква је данашња Шпанија.

2008 - Српски тенисер Новак Ђоковић тријумфовао је на турниру мастерс серије који је игран у Риму, пошто је у финалу победио Швајцарца Станисласа Вавринку резултатом 4:6, 6:3, 6:3.

2011 - Преминуо је Петар Бокун, неуропсихијатар. Рођен је 1941. године у Београду а студије медицине завршио је у Загребу. Докторирао је у Београду темом "Параноја код миграната" 1982. године. Аутор је 53 књиге, од чега седам поезије, и преко стотину стручно научних радова. Био је стални сарадник листа "Политика". Основао је 2005. године катедру психоантропологије на Академији уметности у Београду.

2016 - Багдад је потресло више бомбашких напада у којима је погинуло 110 особа, укључујући терористе, а 165 је рањено. Напади су се догодили на пијаци у трговачком шиитском крају Садр сити а потом и у шиитском кварту и на још једној локацији. Одговорност је преузела екстремистичка Исламска држава.

2021 - Приликом пуцњаве у Гимназији 175, у Казању, Татарстан, Русија, девет особа је убијено, а 23 су повређене. Избачени ђак те школе Илњаз Галијавијев убио је 7 ученика и два наставника.

(Танјуг)